

Koninklijke Belgische Ruitersportfederatie

K.B.R.S.F.

v.z.w.

Royal Belgian Equestrian Federation

NATIONAAL REGLEMENT

TREC

Techniques de Randonnée Equestre de Compétition 2026

Voorgesteld aan de werkgroep
Goedgekeurd door het bestuursorgaan

Deze editie treedt in voege vanaf de publicatie ervan op de website van de K.B.R.S.F., « www.equibel.be ». Vanaf deze datum vervallen alle andere voorafgaande edities en alle andere officiële documenten die eerder gepubliceerd werden

---

K.B.R.S.F. vzw – F.R.B.S.E. asbl

Belgicastraat 9/2
B-1930 Zaventem / Belgium

☎ (32) 2.478.50.56 ✳ 📠 (32) 2.478.11.26

✉ info@equibel.be ✳ 🌐 www.equibel.be

IBAN: BE 98 4276 1581 8193 - BIC/SWIFT: KREDBEBB
TVA BE 0409.553.992

INHOUDSTAFEL

ALGEMEEN HOOFDSTUK	4
VOORWOORD.....	4
HOOFDSTUK 1 : ALGEMEENHEDEN	4
HOOFDSTUK 2 : WEDSTRIJDEN	5
2.1 De technische kant van de wedstrijdonderdelen	5
2.2 Types en wedstrijd niveaus	5
2.3 Deelnamevoorwaarden.....	5
2.4 Inschrijvingen – orde en reglement bij vertrek	6
2.5 Klachten.....	6
2.6 Klassement.....	7
2.7 Bekendmaking van de resultaten	7
HOOFDSTUK 3 : KAMPIOENSCHAPPEN EN BEKERS	7
3.1 nationaal kampioenschap (Young riders en T4)	7
3.2 Beker van België Seniors	7
3.3 Beker van België Young Riders.....	8
TECHNISCH HOOFDSTUK	8
HOOFDSTUK 1 : KLEDIJ.....	8
HOOFDSTUK 2 : OPTOMING EN UITRUSTING.....	8
HOOFDSTUK 3 : INHALEN	8
HOOFDSTUK 4 : UITSLUITINGEN	8
HOOFDSTUK 5 : DE ORIËNTATIERIT (POR)	9
5.1 Principe en verloop	9
5.2 Controle van het materiaal.....	9
5.3 Parcours	10
5.4 Controle op het parcours.....	10
5.5 Checkpoints	10
5.6 Aankomstcontrole	11
5.7 Eind-parcourscontrole.....	11
5.8 Afstanden en snelheden	11
Niveau T1	11
Niveau T2	11
Niveau T3	11
Niveau T4	12
5.9 Berekening van de punten	12
HOOFDSTUK 6 : DE GANGENBEHEERSINGSPROEF (MA)	12
6.1 Principe	13
6.2 De baan.....	13
6.3 De gangen	13
6.4 Punten en strafpunten	13
6.5 Manier van jureren	14
HOOFDSTUK 7 : HINDERNISSENPARGOORS (PTV).....	14
7.1 Principe	14
7.2 Definities.....	15
7.3 Parcours en hindernissen	16
Vertrek en aankomst	16
Niveau T1	16
Niveau T2	16
Niveau T3	16
Niveau T4 / T5	16
7.4 Afstanden, snelheden en gangen	16
7.5 Verkenning	17
7.6 Manier van jureren	17
7.7 Voorbijsteken - wachttijden	17
7.8 Strafpunten.....	17
BIJLAGE 1 : BESCHERMING VAN HET PAARD.....	18
GEDRAGSCODE VOOR HET "WELZIJN VAN HET PAARD"	18
1. Correcte verzorging en behandeling	18
2. Fit om deel te nemen.....	18
3. Wedstrijdterrein	18
4. Verzorging van de paarden	18

5. Opleiding.....	19
BIJLAGE 2 : ATLEET DIE IN AANMERKING KOMT VOOR COMPENSERENDE HULPMIDDELEN.....	20
VETERINAIRE CONTROLE.....	21
TAAK VAN DE DIERENARTS.....	21
1. DIERENARTSCONTROLE	21
2. INSPECTIE EN KEURING VAN DE PAARDEN	21
3. CONTROLE BIJ VERTREK.....	21
4. TE CONTROLEREN PARAMETERS	21
5. CONTROLE TIJDENS DE P.O.R.:.....	22
6. CONTROLE BIJ AANKOMST NA DE P.O.R.:.....	22
7. CONTROLE DE VOLGENDE DAG	22
8. NIET CORRECTE BEHANDELING VAN DE PAARDEN	23
TERREINJURY EN OFFICIALS.....	24
1. TAAK VAN DE VOORZITTER VAN DE JURY	24
2. HET WEDSTRIJDSECRETARIAAT	24
3. DE TAAK VAN DE DIERENARTS	24
4. DE TAAK VAN DE PISTEBOUWER (OF FASEVERANTWOORDELIJKE)	24
5. PISTEBOUWER POR.....	25
6. PISTEBOUWER MA	25
7. PISTEBOUWER PTV	25
8. TAAK VAN DE JURY	25
9. BEVESTIGING VAN HET NIVEAU VAN DE OFFICIALS	26

ALGEMEEN HOOFDSTUK

VOORWOORD

Deze paardensportdiscipline wordt op internationaal vlak beheerd door de FITE (Fédération Internationale de Tourisme Equestre).

Deze uitgave van het reglement treedt in werking op **1 januari 2026**. Vanaf die datum zijn alle voorgaande edities en alle voordien uitgegeven officiële documenten ongeldig.

Alle gevallen kunnen niet door dit reglement worden voorzien. In geval van toevallige of uitzonderlijke omstandigheden is de terreinjury bij machte om - in een sportieve geest nauw aansluitend bij de geest van dit reglement, van het algemeen K.B.R.S.F.-F.R.B.S.E. wedstrijdreglement, evenals het internationale FITE reglement - beslissingen te nemen.

Dit reglement refereert naar alle bepalingen uit het reglement van de TREC-discipline van de FITE, behalve de welbepaalde regels uit onderhavig reglement.

Worden verondersteld dit reglement te kennen en zich er zonder reserve naar te schikken en rekening te houden met de mogelijke gevolgen, alle personen die deelnemen aan wedstrijden en/of kampioenschappen of de organisatie van een wedstrijd en/of kampioenschappen.

HOOFDSTUK1 : ALGEMEENHEDEN

De TREC ontwikkelt de autonomie en het vermogen van de ruiter om zich in volle natuur te oriënteren en alle natuurlijke hindernissen welke men kan tegenkomen tijdens het reizen te paard te overwinnen, met een gecontroleerd beheer van de inspanningen van zijn paard.

Een TREC wedstrijd is een proef in het buiten rijden te paard bestemd ter bevordering van de combinatie ruiter/paard en zijn kunde om een geheel van terreinmoeilijkheden te overwinnen, eerder dan het succes in één enkel domein.

Deze zou tevens de demonstratie moeten geven dat de deelnemer de gangen van zijn paard goed beheerst, de juiste hulpen weet te gebruiken en over de nodige cartografische kennis beschikt.

Op de TREC wedstrijden wordt elke paardachtige beschouwd als paard. Een onderscheid zal wel worden gemaakt voor de zware (trek)paarden en dit op vlak van het dierenartsenreglement.

Punten worden toegekend om het finale klassement op te maken. De individuele ruiters en de ploegen maken het onderwerp uit van een afzonderlijk klassement.

De TREC wedstrijd of kampioenschap wordt georganiseerd door een organisator erkend door de Nationale Werkgroep welke eveneens zal aanduiden of aanvaarden :

- een juryvoorzitter en/of technisch afgevaardigde
- de faseverantwoordelijken (POR, MA, PTV)

HOOFDSTUK 2 : WEDSTRIJDEN

2.1 DE TECHNISCHE KANT VAN DE WEDSTRIJDONDERDELEN

2.1.1 De technische richtlijnen van de verschillende wedstrijdonderdelen en de details ervan worden bepaald, in hun geheel of gedeeltelijk naargelang het wedstrijdniveau en de beslissingen van de organisator in samenspraak met de Voorzitter van de Jury, door onderhavig reglement, aangevuld met het reglement van de FITE en de te downloaden documenten op www.paardensport.vlaanderen en www.lewb.be

2.1.2 Iedere wedstrijd bevat de volgende opeenvolgende onderdelen:

2.1.2.a Een oriëntatie- en regelmaats- terreinrit (POR) gequoteerd op 240 punten

2.1.2.b Een gangenbeheersingstest (MA) gequoteerd op 60 punten

2.1.2.c Een parcoursdat 8 tot 16 natuurlijke of gesimuleerde hindernissen telt (naargelang het wedstrijdniveau), ook wel PTV genaamd (terreinrit op wisselvallig terrein), gequoteerd op 160 punten

Maximumtotaal voor het geheel van de onderdelen 460 punten

2.1.3 De volgorde van de onderdelen wordt overgelaten aan de organisator. Deze volgorde is identiek voor alle deelnemers aan dezelfde proef (of niveau).

Voor eenzelfde concurrent mogen de MA en PTV tests niet tegelertijd plaats vinden als de POR.

2.2 TYPES EN WEDSTRIJDNIVEAUS

Een TREC wedstrijd bestaat uit één of meerdere verschillende proeven die overeenkomen met de ervaringsniveaus:

T1 : initiatieniveau

T2 : initiatieniveau competitie

T3 : competitieniveau

T4 : hoog competitieniveau en selectie voor de internationale wedstrijden

T5 : Internationaal niveau

2.3 DEELNAMEVOORWAARDEN

2.3.1 De wedstrijden zijn toegankelijk voor alle ruiters met een geldige licentie voor het niveau van de proef.

2.3.2 De TREC discipline is open voor alle paardachtigen die de vereiste leeftijd bereikt hebben om aan de verschillende proefniveaus deel te nemen :

2.3.2.a Niveau T1 en T2, minimumleeftijd paard 4 jaar

2.3.2.b Niveau T3 en T4, minimumleeftijd paard 5 jaar

2.3.2.c Internationaal niveau (niveau T5), minimumleeftijd paard 6 jaar

2.3.3 De wedstrijden zijn toegankelijk voor de houders van een licentie van één der twee liga's erkend door de K.B.R.S.F. (Koninklijke Belgische Ruitersport Federatie) zijnde **Paardensport Vlaanderen** en **LEWB** (Ligue Equestre Wallonie Bruxelles).

2.3.4 Een beginnende combinatie in deze discipline start in de proef van zijn of haar keuze.

2.3.5 De concurrenten schrijven zich in op eigen verantwoordelijkheid. Wanneer in geval van een val of een ander incident tijdens de POR de ruiter beslist om zijn parcours voort te zetten, doet hij/zij dit op eigen verantwoordelijkheid.

2.3.6 Het uitnodigen van buitenlandse ruiters is mogelijk, mits zij een tijdelijke licentie voor de duur van de wedstrijd betalen en een riding permission voor deelname kunnen voorleggen van hun eigen nationale federatie.

2.3.7 Iedere ruiter die aan een TREC wedstrijd deelneemt waarop hij/zij is uitgenodigd in het buitenland, dient deze de Nationale Werkgroep in te lichten over de behaalde resultaten. Zo zullen de geleverde prestaties in het buitenland meetellen voor de jaarlijkse 'ranking' van TREC ruiters.

De inschrijving en het inschrijvingsgeld worden geregeld door de deelnemer zelf (of door zijn nationale federatie in het geval van het Europees en Wereldkampioenschap).

- 2.3.8 Tenzij de POR verreden wordt op een gesloten en privaat terrein mogen deelnemers tussen 12 en 13 jaar niet alleen deelnemen aan de wedstrijd. Zij dienen vergezeld te zijn van ten minste één verantwoordelijke volwassene (minimumleeftijd 21 jaar) die deelneemt aan de wedstrijd en met wie hij/zij een ploeg vormt.
- 2.3.9 Zonder tegenbericht mogen alle ruiters, indien ze ten volle de 14 jaar hebben bereikt, alleen deelnemen aan alle proeven.
- 2.3.10 In T1 tot en met T3 zijn de ploegen samengesteld uit 2 ruiters. In T4 en T5 is enkel een individuele deelname voorzien.
- 2.3.11 In alle gevallen dienen de paarden in orde te zijn met de verplichte vaccinaties conform het reglement van de K.B.R.S.F.-F.R.B.S.E. In functie van de regio's en bijzondere federale of regeringsmaatregelen kunnen andere inentingën geëist worden. Zij dienen dan wel vermeld te worden in het voorprogramma van de wedstrijd.
- Alle paarden welke aan de wedstrijden deelnemen, moeten een geldig identificatiemiddel hebben (paspoort en chip). De immatriculatie is verplicht voor alle niveaus, vanaf het niveau T3 dient dit betaald te zijn.
- 2.3.12 Geen enkele deelnemer mag met meer dan één paard aan een TREC wedstrijd deelnemen.

2.4 INSCHRIJVINGEN – ORDE EN REGLEMENT BIJ VERTREK

- 2.4.1 De inschrijvingen gebeuren op het online platform van Equibel en dienen ten laatste op de datum voorzien op het voorprogramma of, indien niet vermeld, voor de maandag voor de wedstrijddatum, bij deze toe te komen. Op die manier kan de organisator een startorde opstellen die voor de deelnemers bij hem beschikbaar is vanaf de woensdag voor de wedstrijd. Een kandidatuur stellen voor een internationale wedstrijd verloopt via equibel.
- 2.4.2 Als blijkt dat tijdens de proeven er te weinig inschrijvingen zijn, kan de organisator de annulatie van de wedstrijd vragen. Het is ter zijner laste om de reeds ingeschreven deelnemers te verwittigen en desgevallend terug te betalen bij voorafbetalingen. De Voorzitter van de Jury (of de Technisch Afgevaardigde) is de enige die een inschrijving kan valideren of weigeren. In het geval dat een deelname is gebeurd op basis van foute informatie zal een geschreven rapport worden overgemaakt aan de Nationale Werkgroep.
- 2.4.3 Enkel de Voorzitter van de Jury (of de Technisch Afgevaardigde) heeft het recht om te beslissen de start te annuleren indien de staat van het parcours of de weersomstandigheden de wedstrijd onmogelijk maken. Hij/zij dient zijn beslissing te motiveren in het geschreven rapport aan de Nationale Werkgroep.
- 2.4.4 Enkel de Voorzitter van de Jury (of de Technisch Afgevaardigde), of eender welk persoon die hij/zij heeft aangeduid, kan de start aan één of meerdere ruiters toestaan of verbieden.
- 2.4.5 De deelnemer die zich te laat aanmeldt aan de kaartenzaal benadeelt zichzelf. Enkel de starttijd op het officiële bord of welke het secretariaat hem/haar heeft toebedeeld, zal geldig zijn en niet het reële uur waarop hij/zij zich aanbiedt.

2.5 KLACHTEN

- 2.5.1 **Technische vragen** : zij betreffen enkel de technische punten van elk onderdeel en worden gesteld door de deelnemer of de vertegenwoordiger van de ruiters aan de Voorzitter van de Jury ten laatste binnen het uur na de aankomst van de laatste deelnemer van het desbetreffend onderdeel. Het antwoord van de jury kan gegeven worden voor het einde van de wedstrijd.
- 2.5.2 **Vragen betreffende de uitslag** : zij betreffen enkel de resultaten of de klassering en worden door de deelnemer zelf of de vertegenwoordiger van de ruiters gesteld aan de Voorzitter van de Jury ten laatste 30 minuten na bekendmaking van de resultaten van het betreffend onderdeel of het algemeen klassement.

2.5.3 **Klachten** : elke klacht moet schriftelijk gebeuren samen met een waarborg van 50,-€ welke het eigendom blijft van de Nationale Werkgroep indien deze wordt verworpen. Geen enkele mondelinge klacht wordt aanvaard. Om geldig, te zijn moet elke klacht neergelegd worden bij de Voorzitter van de Jury vóór de wedstrijd indien het gaat om de wedstrijdorganisatie, de kwalificatie van de deelnemers of de paarden en – ten laatste een half uur na de bekendmaking van de uitslag van elke onderdeel of algemeen resultaat indien het gaat over de resultaten. **Elk voorval losstaand aan de organisatie geeft geen recht tot klacht.**

2.5.4 De jury zal in geen enkel geval rekening houden met videobeelden of om het even welke andere "amateur"-opname om een betwisting te beoordelen.

2.6 KLASSEMENT

2.6.1 De ruiters die individueel of in ploegen deelnemen, worden afzonderlijk geklasseerd.

2.6.2 Het klassement van de ruiters die in ploeg hebben deelgenomen wordt opgemaakt op basis van het gemiddelde van de - door de ruiters van de ploeg - behaalde punten in de 3 onderdelen van de wedstrijd.

In geval van opgave of uitsluiting van een ploeglid wordt het gemiddelde berekend op het puntenaantal van de overblijvende ruiter. Elk niet beëindigd onderdeel krijgt een 0-score. Men zal hieronder begrijpen dat de opgegeven of uitgesloten ruiter tijdens de POR een 0-score krijgt voor de POR en niet voor de ploegenpunten.

In het geval een ploeg bestaat uit 3 ruiters wordt het gemiddelde opgemaakt op basis van het gemiddeld aantal punten van de resterende deelnemers. Ieder onderdeel dat niet beëindigd werd leidt tot een 0-score.

2.6.3 Een administratieve diskwalificatie, opgave of uitsluiting in één van de onderdelen leidt tot de uitsluiting uit de wedstrijd en verbiedt de ruiter verder deel te nemen aan de andere onderdelen (zelfs buiten wedstrijd).

2.6.4 In de mate van het mogelijke wordt een ex aequo niet aanvaard. Er zal een onderscheid worden gemaakt door de som van de punten bekomen tijdens de POR en de PTV, ofwel door de punten van de POR alleen.

2.6.5 Tuchtmaatregelen: elke sanctie zal worden opgelegd door de terreinjury indien de oorzaak direct verband houdt met het reglement. De Nationale Werkgroep of de disciplinaire commissie zal een uitspraak doen in de andere gevallen.

2.7 BEKENDMAKING VAN DE RESULTATEN

2.7.1 De voorlopige resultaten van elk onderdeel zullen zo spoedig als mogelijk bekend gemaakt worden na de aankomst van de laatste deelnemer.

2.7.2 De definitieve resultaten van elk onderdeel zullen bekend gemaakt worden na de eventuele correcties ten gevolge van de vragen/opmerkingen van de deelnemers.

2.7.3 Alle deelnemers moeten verwittigd worden van de bekendmaking van de resultaten teneinde er kennis van te nemen vóór het verstrijken van de voorziene tijd voor vragen en/of klachten.

HOOFDSTUK 3 : KAMPIOENSCHAPPEN EN BEKERS

3.1 NATIONAAL KAMPIOENSCHAP (YOUNG RIDERS EN T4)

Een kampioenschap speelt zich af tijdens een tweedaagse wedstrijd, voorgesteld door de Nationale Werkgroep en ter goedkeuring voorgelegd aan de federatie.

3.2 BEKER VAN BELGIE SENIORS

- De Beker van België staat open voor ruiters die aangesloten zijn bij een van de officiële liga's van de FRBSE-KBRFSF
- Het is de ruiter die wordt geklasseerd.
- Alle Belgische en buitenlandse wedstrijden van niveau T4 en gelijkwaardig van het lopende seizoen tellen mee
- Het klassement wordt opgesteld op basis van de optelsom van de 3 beste resultaten van het seizoen

- De puntenberekening gebeurt op basis van het behaalde percentage ten opzichte van de winnaar van elke wedstrijd
- De eerste 3 ruiters van het eindklassement zijn geklasseerd

3.3 BEKER VAN BELGIE YOUNG RIDERS

- De Beker van België Young Riders is bestemd voor ruiters van 16 tot en met 21 jaar in het betreffende jaar, aangesloten bij een van de officiële liga's van de FRBSE-KBRFSF.
- Alle Belgische en buitenlandse wedstrijden van niveau T3 solo en gelijkwaardige wedstrijden van het lopende seizoen komen in aanmerking.
- Het klassement wordt op dezelfde manier opgesteld als voor de seniors.

TECHNISCH HOOFDSTUK

HOOFDSTUK 1 : KLEDIJ

Een correcte rijkleding is vereist. Het dragen van laarzen, chaps of mini-chaps is zeker voorgeschreven. Om veiligheidsredenen is schoeisel met hak (12mm) verplicht, zoniet is een gesloten of veiligheidsstijgbeugel (kooi-model) verplicht.

Het dragen van een correct gehomologeerde ruitershelm met driepuntssluiting (andere helmen zijn niet toegelaten) en soepel vizier, degelijk aangepast, is verplicht tijdens alle wedstrijden en alle onderdelen ervan, van zodra de ruiter in het zadel zit.

Op de PTV, is het dragen van de veiligheidsvest van niveau 3 (*) is verplicht voor alle niveaus.

(*) Voor het beschermingsniveau van veiligheidsvesten te bepalen, bestaat er de norm EN 13158 en gelijkaardige testprocedure wordt toegepast in England onder de norm BETA 2018. Veiligheidsvesten van niveau 3 bieden de hoogste bescherming. Het is aanbevolen een veiligheidsvest te gebruiken dat voldoet aan de norm EN 13158 niveau 3.

De dressuurzweep langer dan 75 cm is enkel toegelaten voor de MA.

HOOFDSTUK 2 : OPTOMING EN UITRUSTING

- De optoming mag aangepast of gewijzigd worden tussen de fasen. De keuze van het hoofdstel is vrij, met of zonder bit.
- Hulpteugels zijn verboden behalve de ringmartingaal.
- De beschermingsbandages (vb. Polobandages) in staf worden tijdens de POR verboden
- **Voor de POR** wordt het hoefbeslag aangeraden, maar het is niet verplicht. Zie 5.10
- Paarden voorzien van hoefschoenen mogen - met of zonder - in andere fasen starten
- **Voor de POR** is veiligheidsmateriaal verplicht. Zie 5.2. Het veiligheidsmateriaal moet worden neergelegd voor de beheersing van de gangen en de PTV.
- Het vliegenmasker (compleet) en een anti-UV masker is enkel toegestaan tijdens de POR. Oortjes en/of een pollennetje zijn toegelaten in alle fasen.

HOOFDSTUK 3 : INHALEN

- Zowel tijdens de PTV als de POR dient elke deelnemer, die wordt ingehaald door een concurrent, snel de doorgang te verlenen.
- Elk moedwillig ophouden door een concurrent zal worden bestraft met uitsluiting. De benadeelde deelnemer zal dit wel dienen te bewijzen en zal een klacht moeten indienen bij de Voorzitter van de Jury voor het einde van het onderdeel.

HOOFDSTUK 4 : UITSLUITINGEN

Worden uitgesloten van de wedstrijd:

- Elke deelnemer die zich niet aanbiedt bij de oorspronkelijke dierenartscontrole of materiaalcontrole.
- Elke deelnemer die zich te laat en dus buiten zijn startuur op één van de onderdelen aanbiedt.
- Elke deelnemer welke geholpen wordt tijdens de POR.
- Elke deelnemer welke tijdens één van de onderdelen, een communicatietoestel gebruikt (behalve in noodgeval: veiligheid, ongeval) of een GPS. Enkel een aangegeven GSM - welke in

de kaartenzaal zal verzegeld worden - mag in het bezit zijn van de deelnemer. De deelnemer zal bij aankomst van de POR de verzegelde omslag tonen. Indien de verzegeling verbroken is, zal de deelnemer dit dienen te verantwoorden (blessure aan paard of ruiter, verloren gereden concurrent die zijn weg niet terugvindt,...).

- Elke deelnemer die zich niet aan de aankomstcontrole aanmeldt, noch op de einde- POR-controle.
- Elke deelnemer die het parcours te paard verkent.
- Elke deelnemer die opgeeft of die geëlimineerd wordt tijdens één van de onderdelen.
- Elke deelnemer die verdacht wordt van doping volgens de regels van Internationale Ruitersport Federatie (FEI).
- Elke deelnemer die gepenaliseerd wordt voor brutaliteit op minimum 2 hindernissen van de PTV.
- Elke ruiter die terugkeert naar de vorige controle tijdens de POR.
- Elke deelnemer van wie het paard bloed heeft in zijn mond, neus of op de flanken.
- Elke deelnemer die excessief gebruikt maakt van zijn zweep of sporen.

Tijdens de POR is het de deelnemer toegestaan om zijn voorziene weg verder te zetten of een kortere weg te nemen tot aan de stopplaats van de organisatie tenzij dit niet mogelijk is en hij/zij zich door een aangepast voertuig kan laten ophalen.

De beslissing voor een repatriëring zal worden genomen door de dierenarts, de Voorzitter van de Jury of de deelnemer zelf.

HOOFDSTUK 5 : DE ORIËNTATIERIT (POR)

5.1 PRINCIPE EN VERLOOP

Het principe van de POR bestaat er in om een vastgestelde route te volgen, het voorgeschreven traject evenals de snelheden strikt te respecteren. De lengte van het parcours kan verschillen naargelang het reliëf en het niveau van de competitie.

De deelnemers moeten het geheel van de regels betreffende het buitenrijden te paard, de wegcode en het boswetboek o.a. respecteren, tenzij specifieke vergunning.

Elke deelnemer moet zijn routeboekje bij elke controle afgeven en nagaan of de informatie welke er op genoteerd wordt correct is. Deze informatie is bepalend.

De POR mag georganiseerd worden op één of op twee trajecten, waarvan één 's nachts, met een tijdslimiet onder de 24 uur.

Elke hulp aan de deelnemers, behalve bij gevaar, is verboden en zal bestraft worden met een uitsluiting van de wedstrijd. Op het parcours mogen door de deelnemers enkel de topografische documenten gebruikt worden die door de organisatie werden overhandigd.

Mondelinge communicatie tussen deelnemers onderling tijdens de POR wordt niet beschouwd als hulp bij het zoeken naar het traject.

Dit traject moet topografische situaties bevatten welke technische oriënteringsmoeilijkheden oplevert en een keuze van het terreingebruik met zich meebrengt.

Het overschrijden van de vertrek- en aankomstlijn evenals alle soorten controleposten moeten steeds door de combinatie paard/ruiter genomen worden maar zijn ook te voet toegelaten met het paard aan de hand.

5.2 CONTROLE VAN HET MATERIAAL

- Tijdens de controle van het materiaal voor het vertrek, en indien dit niet overeenkomt met wat is voorgeschreven, heeft de deelnemer de mogelijkheid om dit in orde te brengen en zich terug bij de jury aan te bieden voor zijn vertrek (het vertrekkur zal daarvoor niet gewijzigd worden).
- Een controle van het materiaal kan zowel voor, tijdens als op het einde van de POR plaatsvinden. Het wordt echter aanbevolen om, voor de categorieën T1 en T2, dit te doen voor het vertrek. Dit bestaat erin om na te gaan of de deelnemers over het voorgeschreven materiaal beschikken in functie van hun wedstrijdniveau. De uitrusting om dit materiaal te dragen (zadeltassen) moet perfect aangepast zijn en het paard niet kwetsen of hinderen.

LIJST MET VERPLICHT MATERIAAL VOOR POR ("Sacoche"):

10 punten worden afgetrokken voor elk ontbrekend materiaal met een maximum van 30 punten.

Halster en langeertouw of hoofdstel/halster en langeertouw

Originele identiteitspapieren van de ruiter met eventuele persoonlijke opmerkingen over de gezondheid (allergieën) of kopie in waterdicht zakje

Identiteitspapieren van het paard of een kopie ervan (signalisatiefiche, identificatiedocument) en een gezondheidscertificaat dat aantoont dat het paard in orde is met zijn verplichte inenting

Een fluorescerende vest

5.3 PARCOURS

- Het parcours wordt aan elke deelnemer medegedeeld door middel van kaarten op 1/25000 of 1/20000 die het traject bevatten of door indicaties die toelaten zich van één punt naar een ander te begeven. Elke deelnemer moet zelf dit traject of de indicaties overbrengen op de hem overhandigde kaart.
- De deelnemers beschikken in de kaartenzaal over 20 minuten om hun traject over te brengen. De faseverantwoordelijke mag eventueel – indien nodig - deze tijd verlengen in geval van een heel moeilijk parcours.
- Zodra de kaartenzaal betreden wordt, start de wedstrijd en wordt elk buitencontact verboden.
- De getekende volle lijn op de kaart komt overeen met een strikt te respecteren traject op het terrein. Het komt weliswaar niet noodzakelijk overeen met een aangegeven weg op de kaart of op het terrein.
- Een tekening in stippellijn komt overeen met een traject waarvan de precisie, of van het parcours of van het terrein, enkel een te volgen weg "bij benadering" toelaat. Op dit traject mag geen controlepost voorzien worden. Het wel dan niet bestaan van een weg doet niets ter zake.
- De vertreklijn, aangegeven door een witte en een rode vlag, is aan de uitgang van de kaartenzaal.
- De organisator mag een voorgetekende kaart voorzien voor de deelnemers van alle niveaus. In dit geval zal de tijd in de kaartenzaal verminderd worden als volgt :
  - T1 & T2 : 5 minuten
  - T3 & T4 : 10 minuten

5.4 CONTROLE OP HET PARCOURS

- Het aantal en de plaats van de controleposten is bij de deelnemers onbekend. De tijd van het parcours start voor elk deeltraject van zodra het paard één voorvoet over de vertrek- of aankomstlijn heeft geplaatst, of de eerste voet van de ruiter indien deze te voet is.
- In geval er in ploeg gereden wordt, wordt er rekening gehouden met het laatste paard op de aankomstlijn.
- De aankomstlijn bij elke controle wordt aangegeven met een rode en witte vlag minimum over de breedte van de weg.
- Een tweede set vlaggen, dubbele bevestiging, kan gebruikt worden om heel duidelijk de correcte aankomst op een controlepost aan te geven. (minimum 25m)
- In geval van een aankomst "buiten piste", moet de breedte tussen de vlaggen overeenstemmen met de breedte van de hindernis.
- Elke aankomst tussen de vlaggen en in de goede richting, wordt als goed beschouwd.
- Elke deelnemer die bij een controlepost aankomt mag niet terugkeren op de afgelegde weg.
- In geval van gemiste controleposten, zal de berekening van de tijdstrafpunten gebeuren door de afstanden van de gemiste trajecten op te tellen. De berekening van de ideale tijd gebeurt door rekening te houden met de laatst gekende snelheid van de deelnemer.
- Een stoptijd van 5 minuten wordt voorzien bij elke controlepost. Een deelnemer mag niet vertrekken op minder dan 5 minuten van zijn voorganger.

5.5 CHECKPOINTS

- Tussencontroleposten of checkpoints mogen op een POR-parcours voorkomen. Zij kunnen geplaatst worden op het traject of er buiten. Een deelnemer mag een validering door de

controleur niet weigeren. Deze checkpoints moeten op een vaste plek blijven gedurende het ganse verloop van de POR.

- De aanwezigheid van een controlejury is sterk aanbevolen. De controle moet gevalideerd worden door een stempel of een knip – zoals bij oriëntatiewedstrijden - op het routeboekje van de deelnemer.
- De controleur mag een deelnemer bij een checkpoint niet langer tegenhouden dan de tijd nodig om een stempel of knip aan te brengen
- Indien twee of meerdere deelnemers tegelijkertijd aankomen, zal de controleur de knip of stempel aanbrengen volgens de aankomst en zal ze onmiddellijk laten verder rijden.
- Eenzelfde topografische moeilijkheid mag de deelnemer niet verschillende malen bestraffen.

5.6 AANKOMSTCONTROLE

- De aankomstcontrole is voor de deelnemers onbekend. Hij kan om op het even welke plaats van het traject voorkomen.
- Na deze controle zijn de deelnemers vrij om de stallen te vervoegen in hun eigen tempo en via het aangeduide of getekende traject.

5.7 EIND-PARCOURSCONTROLE

- De einde-parcourscontrole is door alle deelnemers gekend en is meestal gelegen aan de ingang van de stallen of medegedeeld aan de deelnemers bij hun vertrek.
- Indien de deelnemer zich niet bij de aankomstcontrole heeft aangeboden, zal de tijd bij de einde-parcourscontrole bepalend zijn voor de berekening van de strafpunten.

5.8 AFSTANDEN EN SNELHEDEN

- De snelheid per trajectdeel is vastgelegd. Dit laat toe een ideale tijdsberekening te maken.
- De snelheden zijn :
  - Vermeld op een klein bord bij elke controle en zichtbaar voor de deelnemer. De snelheid van het eerste trajectdeel hangt uit in de kaartenzaal.
  - Vast voor en over het hele trajectdeel.
- Voor de nacht-POR liggen de snelheden tussen de 5 en 10 km/u en het gemiddelde tussen de 6 en 8 km/u.
- Uitzonderlijk zal een snelheid, lager dan de gereguleerde, om veiligheidsredenen mogen toegepast worden door de Faseverantwoordelijke.

Niveau T1

Gemakkelijk traject op goed zichtbare wegen
Afstand: 10 km max. in 1 dag, 20 km max. in 2 dagen
Snelheden: 5 à 10 km/u
Gemiddeld: 6 à 7 km/u
Controles die een brede foutmarge toelaten
Controle van het materiaal op elk ogenblik
Parcours van punt tot punt (afgebakende koers) mogelijk
Geen POR voor de -12 jarigen

Niveau T2

Gemakkelijk traject op goed zichtbare wegen
Afstand: 15 km max in 1 dag, 20 km max in 2 dagen
Snelheden: 5 à 12 km/u
Gemiddelde: 7 à 8 km/u
Ruime plaatsing van de controles na een topografische moeilijkheid, die toestaat een fout te verbeteren
Controle van het materiaal op elk ogenblik
Azimut 'begin van de weg', semi-blinde kaart en parcours van punt tot punt (afgebakende koers) mogelijk.

Niveau T3

Getraceerd op wegen, paden en erbuiten met topografische probleemsituaties. Azimut op lijn mogelijk, RV punten zonder berekening
Afstand: 30 km max
Snelheden: 5 à 12 km/u
Gemiddelde: 8 à 9 km/u
Controle van POR materiaal mogelijk op elk ogenblik
Azimut 'begin van de weg', blinde en semi-blinde kaart en parcours van punt tot punt (afgebakende koers) mogelijk

Niveau T4

Getraceerd op een piste en erbuiten, traject met of zonder spoor, RV punten zonder berekening.
Afstand: 40 km max
Snelheden: 5 à 12 km/u
Gemiddeld: 8 à 9 km/u
De controles valideren een juiste navigatie, de foutmarge is beperkt
Controle van het POR materiaal is mogelijk op elk ogenblik
Azimut 'begin van de weg' en in lijn, blinde of semi-blinde kaart en parcours van punt tot punt (afgebakende koers) mogelijk met een scherpe tijd.

5.9 BEREKENING VAN DE PUNTEN

Voor niveau 1 :

De bonuspunten worden toegekend op volgende manier :

- 50 punten voor een aankomst op de controle van een traject via de goede weg
- 30 punten voor een aankomst op de controle van een traject via de verkeerde weg
- 30 punten per checkpoint of afgebakende koers

Van dat totaal, zullen volgende strafpunten worden afgetrokken :

- 1 punt per minuut (afgerond naar de dichtstbijzijnde minuut) te laat of te vroeg ten opzichte van de ideale tijd.
- Op de trajectdelen met vrije wegkeuze : (punt per punt, verschillende coördinaten enz.) is de toegelaten tijd een maximum tijd. In dit geval worden de strafpunten enkel gegeven voor overschrijding van die toegelaten tijd
- 30 punten voor elke deelnemer die, bij het zien van een controle, zijn paard niet recht en voorwaarts houdt, in strikte overeenstemming met de routebeschrijving
- 30 punten indien de topografische kaart open is bij de aankomst van een traject af te leggen met een kompas.
- In geval van verlies van de routekaart, ontvangt de deelnemer de punten van het slechtste resultaat van de POR min 50 punten.

Het totaal behaalde punten wordt berekend als een percentage van 240 punten.

Voor niveau's 2,3 en 4:

Strafpunten voor tijdsoverschrijding :

- 1 punt per minuut (afgerond op de gelezen minuut) voor tijdsoverschrijding zowel voor als na de ideale tijd.
- Op de trajectdelen met vrije wegkeuze : (punt per punt, verschillende coördinaten enz.) is de toegelaten tijd een maximum tijd. In dit geval worden de strafpunten enkel gegeven voor overschrijding na die toegelaten tijd.

Strafpunten voor trajectdelen:

- 30 punten voor aankomst langs een andere weg dan voorzien
- 50 punten voor elke gemiste controle op het trajectdeel
- 30 punten voor niet knippen/afstempelen op een checkpoint
- 30 punten voor niet knippen/afstempelen op een checkpoint buiten initiële weg
- In geval van verlies van de routekaart, ontvangt de concurrent de punten van het slechtste resultaat van de POR min 50 punten.
- 30 punten voor

HOOFDSTUK 6 : DE GANGENBEHEERSINGSPROEF (MA)

6.1 PRINCIPE

- Deze proef heeft als doel aan te tonen dat een recreatieruiter zijn paard langzaam in galop en snel in stap kan laten gaan, op een gemarkeerde baan.
- Er wordt de deelnemer gevraagd om :
  - In traagst mogelijke galop 100 of 150 m naargelang de categorie af te leggen in een gang van 2 tot 2,20 m breedte, op een zo vlak mogelijk terrein.
  - In de snelst mogelijke stap 100 of 150 m naargelang de categorie in de terugweg af te leggen in dezelfde of een gelijkaardige gang.
- De paarden moeten de vertrek- en aankomstlijn overschrijden in de gevraagde gang.
- Na vertrektoelating van de jury heeft de deelnemer 30 seconden om de vertreklijn te overschrijden. In elk geval heeft hij recht op maximum 3 pogingen. In geval van niet-overschrijding van de vertreklijn zal de deelnemer een 0-score krijgen voor de te volbrengen gang.
- De doorgang start altijd eerst met een galop.

6.2 DE BAAN

- Wordt aangebracht op een vaste grond, liefst in rechte lijn of in een lichte bocht naargelang de aard van het terrein. De breedte van de doorgang ligt tussen de 2 en 2,20 m, bepaald door de binnenste zijde van de getraceerde lijnen. De lengte is 100 of 150 m naargelang de wedstrijdcategory.
- Om organisatorische redenen (gebrek aan plaats of correct terrein) mag zij in hoefijzervorm zijn. In dit geval mag de deelnemer kiezen op welke hand hij de galop wil nemen.

6.3 DE GANGEN

- Tijdens de MA wordt de kwaliteit van de galop niet in aanmerking genomen maar wordt enkel toegelaten een galop in 3 of 4 tijden.
- De stap is een gang in 4 tijden. Elke diagonalisatie wordt bestraft.

6.4 PUNTEN EN STRAFPUNTEN

- De punten worden toegekend in functie van de uitvoeringstijd in de 2 onderdelen volgens een barema aangepast aan het competitieniveau.

De maximale quotering van elke test is 30 punten of 60 punten voor het geheel van de fase.

- De strafpunten voor "intensief gebruik van de hulpen" kunnen worden toegekend op basis van één punt per zone, met een maximum van 3 punten per test. Deze punten worden afgetrokken van de score van elke test.
- Tijdens de 2 onderdelen zal een deelnemer een 0-score hebben indien :
  - Hij/zij niet in de gevraagde gang blijft vanaf het overschrijden van de vertreklijn met de eerste voorvoet tot het overschrijden van de aankomstlijn met de laatste achtervoet.
  - Hij/zij de baanmarkering, zelfs met maar één voet, overschrijdt (het binnenste van de markeringslijn is bepalend)
  - Een ongelijke galop wordt aangehouden (kruisgalop/overkruiste galop = voorhand galoppeert links en achterhand rechts of omgekeerd)
  - Het paard een foute galop aanhoudt (galopperen met voorbenen en draven met achterbenen of omgekeerd)
  - In geval van een val van het paard en/of ruiter, zal een 0-score toegepast worden op het geheel van de fase. Het parcours wordt gestopt en de concurrent moet de piste te voet verlaten. Het moet een gunstig advies krijgen van de hulpdiensten en/of de dierenartsen om de wedstrijd verder te mogen zetten.

BAREMAS BEHEERSING VAN DE GANGEN

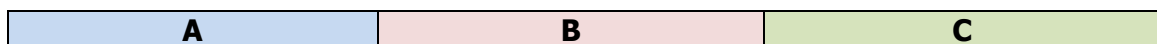
Note	T1&T2 100m		T1&T2 150m		T3 100m		T3&T4 150 m	
	Galop	Stap	Galop	Stap	Galop	Stap	Galop	Stap
	Tijd (sec)	Tijd (sec)	Tijd (sec)	Tijd (sec)	Tijd (sec)	Tijd (sec)	Tijd (sec)	Tijd (sec)
30	21,7	48	32,5	72	22,5	44,7	33,8	67

29	21,6	48,2	32,4	72,3	22,4	45,3	33,6	68
28	21,5	48,5	32,2	72,8	22,3	46,0	33,5	69
27	21,4	48,8	32,1	73,2	22,2	46,7	33,3	70
26	21,3	49,1	31,9	73,7	22,1	47,3	33,2	71
25	21,2	49,4	31,8	74,3	22,0	48,0	33	72
24	21,1	49,8	31,6	74,7	21,9	48,7	32,9	73
23	21	50,1	31,5	75,2	21,8	49,3	32,7	74
22	20,9	50,4	31,3	75,6	21,7	50,0	32,6	75
21	20,8	50,7	31,2	76,2	21,6	50,7	32,4	76
20	20,6	51,6	30,9	77,1	21,5	51,3	32,3	77
19	20,5	52,2	30,7	78	21,4	52,0	32,1	78
18	20,3	52,9	30,4	79,1	21,3	52,7	32	79
17	20,2	53,5	30,3	80	21,2	53,3	31,8	80
16	20	54,2	30	81	21,1	54,0	31,7	81
15	19,8	54,9	29,7	82,1	21,0	54,7	31,5	82
14	19,6	55,5	29,4	83	20,9	55,3	31,4	83
13	19,4	56,2	29,1	84	20,8	56,0	31,2	84
12	19,2	56,9	28,8	85,1	20,7	56,7	31,1	85
11	19	57,5	28,5	86	20,6	57,3	30,9	86
10	18,8	58,2	28,2	87	20,5	58,0	30,8	87
9	18,5	58,9	27,7	88,1	20,4	58,7	30,6	88
8	18,3	59,5	27,4	89	20,3	59,3	30,5	89
7	18	60,2	27	90	20,2	60,0	30,3	90
6	17,7	60,9	26,5	91,1	20,1	60,7	30,2	91
5	17,5	61,5	26,2	92	20,0	61,3	30	92
4	17,2	62,2	25,8	93	19,5	62,0	29,3	93
3	16,9	62,9	25,3	94,1	19,0	62,7	28,5	94
2	16,7	63,5	25	95	18,6	63,3	27,8	95
1	16,3	64	24,4	96	18,0	64,0	27	96
0	16,2	64,1	24,3	96,1	17,9	64,1	26,9	96,1

6.5 MANIER VAN JUREREN

- De MA wordt op anonieme wijze gejureerd. Voor een nationale wedstrijd worden een minimum van 3 juryleden geplaatst langsheen de doorgang evenals een jurylid bij het vertrek en de aankomst.
- Het oordeel van elke jurylid wordt uitgesproken over de hele gang. Elke jurylid noteert op een document de eventuele fouten, inbreuken en/of gang Of het intensief gebruik van de hulpen.
- Een fout in dezelfde zone (A, B of C) van dezelfde aard, inbreuk of gang of het intensief gebruik van de hulpen moet door 2 juryleden worden opgemerkt om in aanmerking te worden genomen.

HOOFDSTUK 7 : HINDERNISSENPARCOURS (PTV)

7.1 PRINCIPE

Deze proef moet de dressuurkwaliteit van de recreatiepaarden, hun vertrouwen, hun durf, hun behendigheid, hun evenwicht, hun bodemvastheid en hun gehoorzaamheid in het daglicht stellen evenals de correcte hulpen van de ruiter en zijn kunde in een gevarieerd terrein. Het is dus de combinatie ruiter/paard die beoordeeld wordt. Het parcours is een logische aaneenschakeling van hindernissen.

7.2 DEFINITIES

Samengestelde hindernissen : twee PTV-hindernissen van dezelfde stijl mogen dicht bij elkaar liggen en beoordeeld worden als één enkele hindernis. De afstand tussen beide kan verschillen naargelang de categorie. In het geval het om een moeilijkheidscombinatie gaat (wegoversteek,...), zal een weigering of ongehoorzaamheid op het tweede element van de samengestelde hindernis de deelnemer verplichten het geheel van de hindernis opnieuw te overschrijden..

Opeenvolgende hindernissen : twee of drie dicht bij elkaar liggende PTV-hindernissen waarvan de afstand tussen elke hindernis varieert naargelang het wedstrijdniveau/categorie.

Geassocieerde hindernissen : twee hindernissen waarvan de ene OF de andere beoordeeld worden. De afstand tussen beide varieert naargelang het wedstrijdniveau/categorie. De niet-beoordeelde hindernis is niet bevlagd. Het kan ofwel een PTV-hindernis zijn, of een terreineigenschap of vegetatie, of een vrijwillig aangebrachte aanpassing.

Weigering : Een stop onmiddellijk gevolgd door een sprong vanuit stilstand zal niet als weigering beschouwd worden. Het paard mag een stap zijwaarts doen maar, indien het achteruit gaat, zelfs met één voet, zal het bestraft worden als "weigering". Na een weigering, indien de deelnemer zich terug aanbiedt en zijn inspanningen zonder succes hernieuwd of indien het paard terug tot voor de hindernis gebracht wordt na een achteruitgang en alweer stopt en achterwaarts gaat, zal een tweede weigering aangerekend worden enz.

Uitwijken : Een paard wordt geacht "uitgeweken" te zijn als het, voor de hindernis, deze niet overschrijdt (ontwijken/ontvluchten) zodat de deelnemer zich terug moet aanbieden.

Volte : Een deelnemer zal bestraft worden voor "volte" wanneer hij zijn eigen spoor (welke hij maakte vooraleer de hindernis te overschrijden) doorkruist. Na bestraft te zijn voor een weigering, uitwijken of val, mag een deelnemer zijn oorspronkelijk spoor doorkruisen en een volte maken zonder strafpunten om zich met zijn paard terug voor de hindernis aan te bieden.

Val van paard : Een paard wordt geacht een "val" gemaakt te hebben wanneer zijn schouder én zijn heup de grond raken of steunen op een onderdeel van de hindernis.

Val van de ruiter : Een ruiter te paard wordt geacht een "val" gemaakt te hebben wanneer er een onvrijwillige lichamelijke scheiding is tussen paard en ruiter.

Verlies van evenwicht van de ruiter aan de hand : Een deelnemer te voet wordt geacht een evenwichtsverlies te hebben wanneer hij onvrijwillig met een deel van zijn lichaam de grond (of de hindernis) raakt om zijn evenwicht terug te vinden. Dit wordt genoteerd als "gevaarlijke overschrijding".

Gangonderbreking of -wissel : Is de overgang naar een snellere of tragere gang of een onderbreking van de beweging tijdens de uitvoering. Deze incorrectheden worden enkel bestraft in de hindernis zelf van zodra de eerste voorvoet tussen de aankomstvlagen geplaatst is tot het voorbijkomen van de laatste voet tussen de einde-hindernisvlaggen.

In geval van een hindernis met verschillende mogelijkheden: stap, draf, galop zal bovenop de strafpunten voor een eventuele gangonderbreking (contract-/uitvoeringsfout) de traagste gang aangerekend worden als basisgang.

Fout parcours : Er is een "fout parcours" wanneer de deelnemer :

- het parcours niet afwerkt volgens het aangewezen plan
- niet de hindernissen, evenals de vertrek- en aankomstlijn, overschrijdt in de correcte volgorde of richting
- een reeds genomen hinderis opnieuw neemt
- een hindernis neemt welke niet op zijn parcours stond of er een overslaat

Fout parcours gecorrigeerd : Er zijn rechtzettingen van fouten in het parcours wanneer de deelnemer zijn route wijzigt tussen 2 apparaten dicht bij elkaar, met als doel om de techniciteit te minimaliseren voorgesteld door chef de piste. Het niet respecteren van de ontwikkelingszone veroorzaakt een gecorrigeerde fout.

Vrijwillig weigeren van een hindernis : Een concurrent welke een hindernis wil overslaan moet :

- halt houden
  - zich bij de hindernisrechter aanbieden
  - hem duidelijk mededelen dat hij deze hindernis niet wil nemen
- Indien dit niet het geval is zal de combinatie 0 punten krijgen voor zijn volledig PTV- onderdeel.

Brutaliteit :

- 1 slag van de zweep op het hoofd
- meer dan 3 slagen met de zweep achter het been
- schokkende acties met het bit of andere in de mond van het paard
- overmatig of aanhoudend gebruik van het onderbeen of de sporen
- enz.

7.3 PARCOURS EN HINDERNISSEN

- Het parcours bevat 8 tot 16 natuurlijke of nagebootste hindernissen naargelang het wedstrijdniveau welke kunnen tegengekomen worden tijdens een trektocht. Zij worden verplicht gekozen in de lijst van de aanvaarde hindernissen (zie technische fiches op de website). Hun opbouw en afmetingen zijn variabel naargelang het wedstrijdniveau en medegedeeld op de desbetreffende technische fiches.
- De hindernissen zijn genummerd en bevestigd : rood rechts en wit links. Het nummer wordt op een bordje gezet welke op de steel van de rode vlag komt.
- Elke hindernis kan slechts eenmaal voorkomen tijdens een wedstrijd, daarentegen mag een hindernisstijl verschillende malen gebruikt worden.
- Het plan van de omloop wordt aan de deelnemers meegedeeld. Alle informatie betreffende de PTV moeten er op aangebracht worden :
  - De lijst van de hindernissen
  - Het plan van het parcours/omloop met vermelding van de kleuren welke voor elk niveau gebruikt wordt en het nummer van elke hindernis
  - De toegestane tijd
- Indien het parcours de hindernis "lage takken" bevat, moet de hoogtebepaling gebeuren met het hoefbeslag welke door de deelnemer gekozen wordt voor de PTV
- De hindernis « lage takken » zal steeds in het begin van het parcours geplaatst worden om de voorgeschreven volgorde te respecteren.
- De eerste hindernis mag geen springhindernis zijn en de eerste sprong mag geen dubbelsprong zijn.

Vertrek en aankomst

- Er is bepaald dat de vertrek- en aankomstlijnen moeten aangeduid zijn met vlaggen, net zoals de parcourshindernissen.
- De vertrek- en aankomstlijnen mogen in het zadel of aan de hand overschreden worden volgens de keuze van de deelnemer.
- De vertrek- en aankomstlijn mag slechts eenmaal overschreden worden en in de goede richting, evenals alle parcourshindernissen.

Niveau T1

8 à 14 hindernissen.
Sprong max 70 cm.
Achteruitgaan = de lijn overschrijden met de 2 achterbenen.
Stap is toegelaten

Niveau T2

12 à 16 hindernissen.
Sprong max 70 cm.
Achteruitgaan = 1 m
Stap is toegelaten

Niveau T3

16 hindernissen.
Sprong max 90 cm
Achteruitgaan = 2 m
Stap is niet toegelaten

Niveau T4 / T5

16 hindernissen.
Sprong max 100 cm
Achteruitgaan = 4 m
Stap is niet toegelaten

7.4 AFSTANDEN, SNELHEDEN EN GANGEN

- Het parcours wordt gebouwd op een afstand van ongeveer 1,5 km naargelang de

mogelijkheden op het wedstrijdterrein. De omloop moet gebeuren in een opgegeven tijd met een snelheid gelijk of lager dan 12 km/u, vastgelegd door de pistebouwer. Bij de berekening van de beschikbare tijd zal de pistebouwer rekening houden met de moeilijkheden die een stop of een stappang vereisen.

- Strafpunten voor tijdsoverschrijding zullen afgetrokken worden van het totaal der PTV-punten volgens onderstaande regel :
  - 1 punt per 4 seconden
  - In geen enkel geval mogen de strafpunten voor tijdsoverschrijding de 30 punten overschrijden.
  - In geen enkel geval zal de chrono stil gelegd worden zonder een beslissing van de jury.
- Tussen elke hindernis is de snelheid vrij, niettemin kan, om veiligheidsredenen, de faseverantwoordelijke een snelheid welke hij zal bepaald en uitgehangen hebben verplichten op één of meerdere onderdelen van het parcours (wegoversteek, moeilijke doorgang, ...).

7.5 VERKENNING

- Het parcours wordt door de deelnemers verkend te voet, zonder paard.
- Het officieel aanvangstijdstip en sluiting van de verkenning wordt door de jury bepaald en uitgehangen

7.6 MANIER VAN JUREREN

- Elke hindernis is gequoteerd op 10 punten volgens de barema's en richtlijnen waarover de rechters beschikken : zij het een maximum totaal van 160 punten.
- Op een hindernis mag het totaal (uitvoering +gang of stijl + strafpunten) nooit een negatieve score zijn.
- De beoordeling van een hindernis gebeurt bij het verlaten van de vorige. Tussen twee hindernissen zal de deelnemer bestraft worden voor elke weigering, volte of uitwijking.

7.7 VOORBIJSTEKEN - WACHTTIJDEN

Indien op het parcours een deelnemer een ander inhaalt, dan wordt hij prioritair. Indien hij opgehouden wordt door een voorgaande deelnemer, dan wordt zijn tijd geneutraliseerd door de hindernisrechter waar dit oponthoud zich voordoet.

Bij een val mag de rechter een ruiter of een paard - die hij oordeelt niet in staat is het parcours verder af te leggen - tijdelijk ophouden en zijn tijd neutraliseren, in afwachting van het advies van de terreinjury.

7.8 STRAFPUNTEN

- Elke parcoursfout welke niet rechtgezet wordt, leid tot een uitsluiting ; **« 0 » resultaat voor PTV**
- Indien er door een jury een val van een paard en/of ruiter vastgesteld wordt, zal er een 0-score gegeven worden aan het geheel van de beschouwde fase. De concurrent wordt gestopt en moet de piste te voet verlaten. Het moet een gunstig advies krijgen van de hulpdiensten en/of de dierenartsen om de wedstrijd verder te mogen zetten.

BIJLAGE 1 : BESCHERMING VAN HET PAARD

GEDRAGSCODE VOOR HET “WELZIJN VAN HET PAARD”

De K.B.R.S.F. eist van eenieder betrokken in de Belgische paardensport dat men de gedragscode voor het welzijn van het paard respecteert en dat men erkent en accepteert dat het welzijn van het paard steeds primeert. Volgende punten zijn hierbij uiterst belangrijk:

1. Correcte verzorging en behandeling

1. Indien paarden gestald blijven op wedstrijd, dient gepaste stalling, helder water en voeding van goede kwaliteit te allen tijde ter beschikking te zijn van het paard.
2. Het paard wordt op gepaste manier getraind, aangepast aan zijn fysieke capaciteiten en ouderdom. Angstaanjagende en mishandelende methodes worden nooit toegepast.
3. Hoefverzorging zal van een hoge standaard zijn. Optoming moet zo ontworpen zijn dat het pijn en verwonding probeert uit te sluiten.
4. Tijdens transport wordt het paard beschermd tegen verwondingen en andere risico's. Voertuigen zijn aangepast aan de noden van het paard qua ventilatie en onderhoud, en worden regelmatig gedesinfecteerd.

2. Fit om deel te nemen

1. Enkel paarden en atleten met de juiste kwalificaties kunnen deelnemen aan wedstrijden. De paarden moet voldoende rust gegund worden tussen training en competitie, en na de competitie.
2. Veterinair advies zal gevraagd worden bij de minste twijfel over de gezondheid van het paard.
3. Geen enkele daad of poging tot doping zal getolereerd worden, daarom dient na veterinaire behandelingen voldoende recuperatietijd te worden voorzien.
4. Merries mogen niet deelnemen aan wedstrijden na de vierde maand van hun dracht, noch zogend.
5. Misbruik van zowel natuurlijke als artificiële hulpen (zweep, sporen, ...) wordt nooit getolereerd.

3. Wedstrijdterrein

1. Paarden moeten kunnen trainen en wedstrijd rijden op een geschikte en veilige bodem. Hindernissen moeten worden ontworpen met de veiligheid van het paard in gedachten.
2. De terreinen waarop paarden lopen, trainen of wedstrijd rijden, dienen zo onderhouden te zijn, dat de kans op kwetsuren en ongevallen maximaal beperkt wordt.
3. Wedstrijden mogen niet plaatsvinden bij extreme weersomstandigheden die de veiligheid en het welzijn van het paard compromitteren. Er moeten voorzieningen getroffen worden en er moet materiaal ter beschikking staan om paarden af te koelen na de wedstrijd mocht dit nodig of gewenst zijn.
4. Indien paarden verplicht ter plaatse moeten blijven op wedstrijden, dan dienen de wedstrijdshallen hygiënisch, comfortabel, veilig en goed geventileerd te zijn. Water en een wasinstallatie moeten continu ter beschikking staan. Bovendien moet er voldoende bewaking en toezicht zijn om de algemene veiligheid te garanderen.

4. Verzorging van de paarden

1. Wanneer een paard tijdens een wedstrijd gekwetst of uitgeput raakt, moet de atleet het paard onmiddellijk terugtrekken uit de competitie, en moet er een veterinaire evaluatie plaatsvinden.
2. Indien nodig moet het paard per paardenambulance (of andere geschikt vervoer) naar een nabije paardenkliniek worden getransporteerd. Het paard moet alle nodige zorgen toegediend krijgen, alvorens het wordt vervoerd. Dit is de verantwoordelijkheid van de verantwoordelijke persoon.
3. Indien euthanasie nodig blijkt, moet dit zo snel mogelijk door een dierenarts uitgevoerd worden (volgens de procedures vastgelegd in het DR), met als doel het lijden van het paard te beperken.

4. Op het einde van hun sportieve carrière, moeten paarden op een waardige en humane manier behandeld worden.

5. Opleiding

De Nationale Werkgroep moedigt alle betrokkenen in de paardensport om het hoogst mogelijke niveau van de opleiding in hun gebied van deskundigheid inzake de zorg en het beheer van het wedstrijdpaard te bereiken.

BIJLAGE 2 : ATLEET DIE IN AANMERKING KOMT VOOR COMPENSERENDE HULPMIDDELEN

Indien een atleet met een fysieke beperking officieel is geclassificeerd en recht heeft op compenserend(e) hulpmiddel(en), kan hij/zij, na voorlegging van zijn/haar classificatiekaart aan de voorzitter van de jury en zonder enige beperking, deelnemen aan nationale wedstrijden met het/de toegekende hulpmiddel(en).

VETERINAIRE CONTROLE

TAAK VAN DE DIERENARTS

De dierenarts zorgt voor het welzijn en de veiligheid van het paard door inspectie, onderzoek en controle van de medicatie.

1. DIERENARTSCONTROLE

- 1.1 Een dierenartscontrole moet minimaal voorzien zijn bij de aanvang van elke wedstrijddag.

2. INSPECTIE EN KEURING VAN DE PAARDEN

- 2.1 Het diergeneeskundig team bevat ten minste¹ één dierenarts die belast is met de bescherming en het welzijn van de paarden. In geval van betwisting is zijn mening doorslaggevend. Hij maakt deel uit van de Jury.
- 2.2 Hij/zij is zo mogelijk aanwezig tijdens de ganse duur van de wedstrijd of snel oproepbaar en is bij machte om de eerste dringende medische zorgen of chirurgische ingrepen te verrichten in geval van problemen.
- 2.3 De dierenarts wordt bijgestaan door een secretaris of secretaresse.

3. CONTROLE BIJ VERTREK

- 3.1 Een deelnamelijst van de paarden en ruiters wordt door de organisator overhandigd aan iedere dierenarts.
- 3.2 De beslissing van een dierenarts om een paard uit wedstrijd te nemen voor medische redenen is onherroepelijk. Deze zal onmiddellijk aan de Voorzitter van de Jury worden overgemaakt die de nodige maatregelen zal treffen om het paard uit de proef te verwijderen.
- 3.3 De ruimte die gereserveerd wordt voor de dierenarts is idealiter voorzien van een afbakening van 40 x 10 meter in dewelke de paarden in twee gangen van 4m breed (afgebakend door kegels, linten of grondmarkering) kunnen heen en weer lopen. In die zone voorziet men een wachtruimte en een controlezone (gangen).
- 3.4 De controle heeft plaats op de vooravond of tijdens de morgen van de eerste wedstrijddag.

4. TE CONTROLEREN PARAMETERS

- 4.1 De identiteit en de leeftijd van het paard via een officieel identificatiedocument (paspoort en microchip).
- 4.2 De geldigheid van de verplichte inentingen staat op een officieel document (zonder bijzondere voorwaarden refereert men zich aan het reglement van de F.R.B.S.E-K.B.R.S.F. en de Belgische wetgeving).
- 4.3 De hartslag van het paard in rust dient lager of gelijk aan 64 slagen/minuut en 72 slagen/minuut voor de zware (trek)paarden.
- 4.4 De afwezigheid van symptomen die een besmettelijke ziekte doen vermoeden (dermatose, hoest, snot...) door een onderzoek van de huid, de slijmvliezen aan ogen en neus.
- 4.5 De afwezigheid van wonden veroorzaakt door zadel of tuig op de rug, aan de mond of ledematen die het paard ongeschikt maken voor de wedstrijd.
- 4.6 De regelmatigheid van de gangen door een heen en weer draf van 20 meter op een rechte lijn en op harde ondergrond, met het hoofdstel aan zoals voor de wedstrijd of met een stalhalster zonder andere optuiging op het lichaam of aan de benen. Het paard wordt uitgesloten indien het een onregelmatige gang vertoont.
- 4.7 Tijdens de POR, moet het paard bij elke controle voorgesteld worden met minimaal hetzelfde hoefbeslag, als bij de eerste controle, of met een 'noodbescherming'.

5. CONTROLE TIJDENS DE P.O.R.:

- 5.1 Een klinische controle van de staat van de paarden kan plaats vinden tijdens de POR, indien mogelijk na een vrij zware lus die van het paard een bijzondere inspanning vraagt (helling, plat gedeelte die de snelheid doet opvoeren,...).
- 5.2 Tijdens deze controle worden de deelnemers verplicht gestopt gedurende 30 minuten. Het paard wordt voorgeleid bij de dierenarts na die tijdspanne. Indien de controle niet onmiddellijk kan plaatsvinden (vele ruiters die tegelijkertijd aankomen) zal vooreerst van alle paarden de hartslag gemeten worden.
- 5.3 Indien de hartslag de 64 slagen/minuut (72 voor de zware paarden) niet overschrijdt mag het paard onmiddellijk vertrekken voor zover geen ander euvel zich voordoet zodat verder deelnemen onmogelijk wordt:
  - 5.3.a Een ademhaling die hoger ligt dan de hartslag
  - 5.3.b Dehydratie (de samengeknepen huid voor de schouder blijft geplooid staan)
  - 5.3.c Cyanose van de oogslimvliesen
  - 5.3.d Manken in stap of draf
  - 5.3.e Wond die kan verergeren door/tijdens het berijden
  - 5.3.f Bloed uit de neus
  - 5.3.g Tekenen van oververmoeidheid

Het paard wordt uitgesloten indien 30 min. na zijn aankomst aan de controle zijn hartslagen nog steeds hoger dan 64 slagen/minuut (72 slagen/minuut voor zware paarden) bedragen.

De beslissing van de dierenarts is onherroepelijk. Hij zal de Voorzitter van de Jury laten verwittigen.

6. CONTROLE BIJ AANKOMST NA DE P.O.R.:

- 6.1 Na de POR zal een dierenartsinspectie plaatsvinden 30 minuten na de aankomst. Deze zal uitgevoerd worden op een afgebakende daartoe voorziene plaats. De deelnemer mag vergezeld zijn van maximum één groom.
- 6.2 Alle - door de dierenarts - opgemerkte klinische gegevens zullen vermeld worden in het routeboekje van de ruiter en op het bord 'Tabel van de dierenartscontroles'
- 6.3 Indien de metabolische parameters alsook de gangen van het paard correct zijn na de POR, zal de dierenarts nagaan of er geen kwetsuren zijn die het paard er kunnen van weerhouden deel te nemen aan de PTV of MA.
  - Wonden ingevolge het tuig die erger kunnen worden bij het rijden
  - Ontstoken kloven
  - Wonden aan het hoofd die kunnen verergeren

Tenzij het mogelijk is dat deze situaties snel kunnen verholpen worden door de nodige zorgen. De dierenarts zal vanuit zijn professionele ervaring hierover uitsluitel geven.

7. CONTROLE DE VOLGENDE DAG

- 7.1 In het geval van een wedstrijd over 2 dagen, zal het paard opnieuw gecontroleerd worden voor het eerste onderdeel van de 2^e dag, vooral op het gebied van de gangen:
  - Onderzoek naar abnormale vermoeidheid
  - Onderzoek naar manken
  - Onderzoek naar huid- en mondkwetsuren die onverzoenbaar zijn met een deelname aan dit onderdeel van de wedstrijd
- 7.2 Een controle van de gangen en de hartslag een kwartier na aankomst van het eerste onderdeel kan door de officiële dierenarts worden voorgesteld en beslist door de Voorzitter van de Jury indien het profiel van het terrein of de weersomstandigheden doen vrezen voor voorvallen met betrekking tot het welzijn van de paarden.

8. NIET CORRECTE BEHANDELING VAN DE PAARDEN

- 8.1 Elke handeling of reeks handelingen die, volgens de mening van de terreinjury, kunnen bestempeld worden als slechte behandeling, zullen bestraft worden.

Het verslag over deze handelingen dienen, zo mogelijk, vergezeld te zijn van de namen, adressen en handtekeningen van ooggetuigen. Deze verslagen zullen worden overhandigd aan de Voorzitter van de Jury. Ze zullen ook worden overgemaakt aan de liga van de betrokken ruiter voor onderzoek door de tuchtcommissie.

TERREINJURY EN OFFICIALS

1. TAAK VAN DE VOORZITTER VAN DE JURY

- 1.1 Zich bij de organisator te vergewissen:
  - van de mogelijkheden voor maaltijden voor de juryleden,
  - van parkingmogelijkheden en correcte sanitaire voorzieningen,
  - van het ter beschikking stellen van waterpunten voor de paarden,
  - van voldoende licht in de kaartenzaal,
  - van een apart lokaal voor het secretariaat,
  - van een lokaal voor het briefen van de juryleden,
  - van de aanwezigheid van een dierenarts, hoefsmid, van het EHBO-hulppost voor de ruiters of van een toegankelijke hulpdienst
  - van een uurrooster en het aanwijzen van de posten voor de juryleden voor de wedstrijd.
- 1.2 Zich te vergewissen van de aanwezigheid en het werkelijke werk van de verantwoordelijken van de onderdelen voor en tijdens de wedstrijd.
- 1.3 De briefing aan de officials leiden voor elk onderdeel, in samenwerking met de organisator of de verantwoordelijke van dit onderdeel.
- 1.4 Bezoek brengen aan de verschillende posten die moeten jureren (een zicht hebben op de manier van punten geven van de juryleden in geval van betwisting).
- 1.5 Op het einde van de wedstrijd volgt een debriefing met de juryleden en ruiters met een twistpunt. De Voorzitter van de Jury zal beoordelen volgens het reglement.
- 1.6 De boekhoudkundige staat opmaken met de wedstrijdsecretaris(-secretaresse) en de organisator.
- 1.7 Het verslag volledig invullen en opsturen naar de Nationale Werkgroep : infos.trec@gmail.com.
- 1.8 De Voorzitter van de Jury moet ingelicht worden van elk probleem of voorval op elk niveau en bij elk onderdeel van de wedstrijd.

2. HET WEDSTRIJDSECRETARIAAT

- 2.1 Zorgt voor een administratieve ondersteuning gedurende de ganse duur van de wedstrijd.
- 2.2 Voert de bevestiging van de inschrijvingen uit.
- 2.3 Berekent de resultaten voor de verschillende niveaus van proeven.
- 2.4 Maakt een eindklassement op voor elke niveau van proef.
- 2.5 Vervolledigt alle documenten die de Nationale Werkgroep dient te ontvangen (boekhoudkundige documenten, resultaten, verslagen, ongevalaangiften,...).

3. DE TAAK VAN DE DIERENARTS

Zorgt voor het welzijn en de veiligheid van de paarden door inspectie, onderzoek en controle van de medicatie (cfr. hoofdstuk 4).

4. DE TAAK VAN DE PISTEBOUWER (OF FASEVERANTWOORDELIJKE)

- 4.1 Dient vrij te zijn gedurende het betrokken onderdeel (niet jureren).
- 4.2 Kijkt de materiële kant van het onderdeel na en de overeenstemming met het reglement.
- 4.3 Bereidt het administratief materiaal voor de fase voor, recupereert het op het einde en bezorgt het terug aan het secretariaat.
- 4.4 Voorziet een informatievergadering voor de proef waarbij hij de technische inhoud en de proefmoeilijkheden bespreekt.
- 4.5 Plaatst de officials en het betrokken materiaal op het parcours.

5. PISTEBOUWER POR

- 5.1 Zorgt voor de conceptie van het parcours.
- 5.2 Zorgt, **in samenwerking met de organisator**, tijdig voor de nodige toelatingsaanvragen voor doortochten:
  - gemeenten, gewesten, houtvesterij, politie...
  - door privaatrechtsgronden: eigenaars
  - Brengt het traject op de moederkaarten aan (er voldoende voorzien: 4 per categorie).
- 5.3 Controleert of laat het parcours nazien te paard, met de fiets, auto enz. maximum één week voor de wedstrijd. Bezorgt, minstens één week op voorhand, de tabel met de snelheden en afstanden aan het secretariaat.
- 5.4 Verzekert zich van de beschikbaarheid, de kwaliteit en voldoende aantal NGI kaarten. Controleert of elke (controle)postcommissaris het nodige materiaal heeft ontvangen en verzekert zich ervan dat ze goed zijn aangekomen op de aangewezen post.
- 5.5 Indien er fouten zijn vastgesteld in het traject of in de berekening van de afstanden of de azimuth, neemt hij zijn verantwoordelijkheid en neutraliseert dit gedeelte (missen is menselijk).
- 5.6 Voorziet hulpvervoer in geval van opgave of ongeval op het parcours.
- 5.7 Voorziet een controleur en een assistent per post (gegroepeerde aankomsten, gewonden, ophoudingen).
- 5.8 Rijdt rond op het parcours en verwittigt de controleurs indien er vertraging of opgave van een ruiter wordt vastgesteld.
- 5.9 Verwittigt de controleurs van de doortocht van de laatste deelnemer.
- 5.10 Voorziet een communicatie tussen het secretariaat en de controleurs op het terrein (lijst van gsm-nummers of ander systeem).

6. PISTEBOUWER MA

- 6.1 Duidt de plaats van het gebeuren aan en realiseert de grondlijnen.
- 6.2 Verdeelt de plaatsen van de juryleden.

7. PISTEBOUWER PTV

- 7.1 Stelt het parcours samen en houdt hierbij rekening om de hindernissen zo te plaatsen dat er geen opstoppingen ontstaan of risico voor voorbijsteken ontstaat (opgelet: plaats de 'lage takken' proef bij het begin van het parcours).
- 7.2 Realiseert het plan, laat het fotokopiëren in voldoende aantal en geeft het aan het secretariaat de morgen van de wedstrijd zodat deze het kan uithangen en verdelen onder de deelnemers voor de start van de proef.
- 7.3 Voorziet een helper voor de gechronometreerde hindernissen en de 'laaghangende takken'.
- 7.4 Duidt juryleden aan voor elke hindernis en overhandigt hen:
  - De beoordelingsbladen en de technische fiche van de hindernis
  - Een eventueel communicatiemiddel (GSM nr., walkietalkie)
  - De chronometers of elk ander benodigd materiaal
- 7.5 Maakt een inventaris van het materiaal op het einde van de fase.

8. TAAK VAN DE JURY

- 8.1 Neemt de verantwoordelijkheid op die hem/haar werd toebedeeld door de faseverantwoordelijke.
- 8.2 Bij belet verwittigt men zo vlug mogelijk de faseverantwoordelijke.
- 8.3 In geval van meningsverschil met een ruiter verwittigt men de faseverantwoordelijke.

- 8.4 De jury's vallen onder de verantwoordelijkheid van de pistebouwer (verantwoordelijk voor de fasen) en de voorzitter van de jury.
- 8.5 De jury moet :
- Een goede kennis bezitten van de reglementen
  - Een correcte kledij en houding hebben die overeenkomt met zijn officiële status : hij/zij vertegenwoordigt de federatie
  - Onpartijdig en correct zijn

9. BEVESTIGING VAN HET NIVEAU VAN DE OFFICIALS

- 9.1 Het niveau van de officials is vastgelegd door de Nationale Werkgroep in functie van de gevolgde opleiding en de aangetoonde ervaring volgens een vastgesteld protocol.
- 9.2 Elke officiële jury moet in orde zijn met zijn licentie zodat de Nationale Werkgroep de opleiding en de opgedane ervaring kan nagaan.
- 9.3 De internationale juryleden en de opleidingsverantwoordelijken van de internationale juryleden moeten voldoen aan de criteria opgelegd door het FITE (opleiding, recyclage, regelmatige ervaring op internationale wedstrijden enz.). Het opleidingsprotocol is medegegeeld op de website www.fite-net.org .